

Indgået

19 FEB. 2018

Inatsisartuni ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit
Maani

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT
GRØNLANDS SELVSTYRE
INATSISARTUT ALLATTOQARFIAT
BUREAU FOR INATSISARTUT
BOX 1060 - 3900 NUUK

**Kalaallit Nunaata timmisartunit qulaanneqartarnera pillugu § 37 naapertorlugu
apeqquteqaat nr. 2018-004-mut akissut**

16-02-2018
Suliaq nr.: 2018 - 1246
Dok. nr. 27540839

Asasara Peter Olsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Kalaallit Nunaata silaannartaatigut
qutsissukkut timmisartortarneq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit.
Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Qulequtaq 2015-imi ukiakkut ataatsimiinnermi immikkoortup 166-ip kiisalu 2017-imi
upernaakkut ataatsimiinnermi immikkoortup 180-ip ataani arlaleriarluni
nassuiaatigineqarpoq.

Apeqqutit teknikkimut tunngassuteqarnerat kiisalu silaannakkut angallassinermut
danskit akisussaasuunerat peqqutigalugu Assartuussinermut, Illuuteqarnermut
Ineqarnermullu Ministereqarfik akissuteqarnissamut taperseeqqullugu qinnuigineqarpoq.

Apeqqut 1.

Nunatta timmisartunik qulaanneqartarnera akeqarpa – akitsuuteqarpa?

Akissut: Assartuussinermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik
imaattumik paasissutissiivoq:

"Kalaallit Nunaata timmisartunit 19.500 fod-it sinnerlugit qutsitsigisukkut
qulaanneqartarneranut (en-route) akitsuuteqartitsisoqarpoq. Akitsuutip
ilusilernerqarnerani isertitat aningaasartuutillu piffissap ingerlanerani imminnut
naapertuupput, taamaattumillu ukiut arlallit ingerlanerini timmisartumik
qulaassisarnermut akitsuutiniit ilanngaaseriikkanik iluanaaruteqartoqarneq ajorpoq.
Tamanna matuma kinguliani allaaserineqarpoq.

Timmisartunut 19.500 fod-it sinnerlugit qutsitsigisukkut Kalaallit Nunaannik qulaassillutik
silaannakkut angallattunut kiffartuussivik ICAO-imi ataatsimoorluni
aningaasalersuinissamut isumaqatigiisummi (Joint Finance Agreement) tassungalu
ilaliussani¹, Kunngaqarfik Danmarkip naalagaaffinnut akuersisimasunut allanut arlalinnut
isumaqatigiisutigisimasaani maleruagassiuunneqarpoq. Islandimi isumaqatigiisummik
assingusumik peqartoqarpoq.

Joint Finance-mut isumaqatigiisutini tunngavigineqarpoq, kiffartuussinermik suliaqartut
(soorlu Naviair, Tele-Post, DMI, Isavia, il.il.) timmisartuussinernut enroute-nut atatillugu
aningaasartuutaat silaannartamik atuisunit ataasiakkaanit matussuserneqartarnissaat.

¹ "Agreement on the Joint Financing of Certain Air Navigation Services in Greenland"

Aningaasartuutit taakku ingerlatsinermut (sulisunut, atuinernut allanut, assartuussinernut, aserfallatsaaliuinernut kiisalu ingerlatanut allanut) tunngasuupput, aammalu aningaasaatini nalikilliliinernut erniaqartitsinernullu tunngasuullutik.”

a. Aappiuppat taava aningaasat isertut ukiumut qanoq amerlatigippat aamma sumut pisarpat?

Akissut: Angallannermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik imaattumik paasissutissiivoq:

”Joint Finance-mut isumaqatigiissutit kiffartuussinernut tunngasortaannit isertitat tamarmiusut, Danmarkip Kalaallit Nunaannut tunniutassai 2016-imi 50,7 mio. DKK-nik amerlassuseqarput. Taakku taaneqareersutut piffissap ingerlanerani aningaasartuutitut, timmisartumik qulaassinermut atatillugu kiffartuussinernut tunngassuteqartunut, taamatullu ingerlatsinermut aningaasartuutitut, aningaasaliissutaasunik erniaqartitsinernut nalikilliliinernullu, kiisalu allaffissornernut akiliutitut matussutissaapput.”

Kiisalu Angallannermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik paasissutissiissuteqarpoq, ”19.500 fod-it ataallugit timmisartumik qulaassisarneq Kalaallit Nunaanni akitsuuteqartinneqanngitsoq, silaannartami atsissumi silaannakkut angallattunik sullissinermut aningaasartuutit danskit aningaasanut inatsisaat aqqutigalugu aningaasaliiffigineqartarmata². 2016-imi tassunga aningaasartuutit katillugit 27,4 mio. koruuniupput. Taakku agguarlugit 22,3 mio. koruunit Assartuussinermut, Illuuteqarnermut Ineqarnermullu Ministereqarfimmut (aningaasartuutitut Naviair-imit akilerneqartunut) aamma 5,1 mio. koruunit Nukissiuuteqarnermut, Pilersuinermut Silallu Pissusaanut Ministereqarfimmut (aningaasartuutitut DMI-mit akilerneqartunut) tutsinneqarput.”

b. Naamiuppat sooq timmisartunik qulaavaaneq akitsuuteqanngila?

Akissut: Eqikkarlugu Angallannermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfiup paasissutissiissutigisai tunngavigalugit inerniisisoqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaat qulaallugu timmisartornermut akitsuutinik akiliisitsisoqarsinnaanngitsoq tamanna aatsaat pineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni timmisartunik qulaassisunik nakkutilliisoqalissappat. Akitsuullu sullissinermut, soorlu timmisartuussisarnermut aqutsisut akissarsiaannut teknikkimullu atortunut akiusunit annertunerutinneqarsinnaanngilaq.

Tamanna 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi aalajangiiffigisassatut siunnersuutip nr. 180-ip akuersissutigineqarnera tunngavigalugu paasiniaanermi qulaajarneqarpoq.

Apeqqu 2.

Nunatta timmisartunik qulaanneqartarneranut akiliisitsisoqartalernissaanut aaliangiisussat kikkuppat aamma akisussaaffik sumiippa?

Akissut: Angallannermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik imaattumik paasissutissiivoq:

”Kunngeqarfik Danmark Chicago-mi Isumaqatigiissummut atsiortutut taamaattumillu pisussaaffeqartut timmisartunut qulaassisartunut akitsuummik atulersitsinissamut

² Tamatumani akitsuutit, kalaallit mittarfiiniit tinginermut/minnermut attuumassuteqartut, ilaasunut, tinginermut ammatitsinermullu akitsuutinit aningaasalersorneqartut, aammalu Mittarfeqarfinnit akilersinneqartartut pineqanngillat. Akitsuutit Mittarfeqarfiit akinut akiliisarnermullu malittarisassaanni allassimapput aamma Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersarneqartarlutik.

aalajangiisuusarpoq. Kunngeqarfik Danmark ICAO-imi politikkit, timmisartunut qulaassisunut akitsuusiisarneq pillugu ICAO Doc 9082-imi allassimasut, timmisartunut qulaassisunut akitsuutinik, kiffartuussinerit pineqartut isumagineqarnerinut aningaasartuutininut naleqquttunik annertussusiliisarnissamut kaammattuiffiusut malinnerini pisussaaffik taaneqartoq naammassineqarpoq.³”

Apeqqu 3.

Nunarput timmisartunik qulaanneqartarnera nunatta isertitsissutigisalernissaanut suna aporfua?

Akissut: Angallannermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik imaattumik paasissutissiivoq:

”Mittarfiit silaannakkullu angallassinernut kiffartuussinerit pillugit akitsuutinut tunngatillugu ICAO-imi politikkit⁴ ataatsimoorluinnartumik isigalugit oqariartuuteqarput, akitsuutit kiffartuussinerinik pineqartunik naammassinninnermut atatillugu aningaasartuutininut naapertuuttumik annertussuseqassasut. ICAO-imut Siunnersuisoqatigiit allakkiami taaneqartumi akitsuutit, kiffartuussinerimut aningaasartuutininut matussutissanngorlugit ilusilerneqartut atorneqartullu, aammalu akileraarutit, taassuma paarlattuanik ilanngaaseereerluni iluanaaruteqarnissamik siunertaqarfiusut immikkoortippaat. Mittarfinnut silaannakkullu angallannermi kiffartuussisunut akitsuutit pillugit ICAO-imi politikkit naalagaaffinnut ilaasortaasunut inatsisitigut pituttuisuunngillat, kisiannili tassani naalagaaffinnut ilaasortaasunut politikikkut ersarissumik pituttuisuunissaat siunnerfigineqarluni.

Assersuutigalugu nunat Eurocontrol-imut ilaasortaasut (naalagaaffiit EU-mut ilaasortaasut kiisalu Europami nunat allat 13-it) timmisartumik qulaassinernut akitsuutit naatsorsorneqartarnerinut suleriaatsinik/aaqqissuussinerinik, suliassaqarfimmut ICAO-imi malittarisassanik malinniffiusumik akuersisimapput. Naalagaaffiit Eurocontrol-imut ilaasortaasut suleriaatsinik/aaqqissuussinerinik taakkuninnga malinninnissamut pisussaaffeqarput.”

a. Aporfiusinnaasunik qulaajaaniarlutik - piiaaniarlutilluunniit

Naalackersuisut qanoq suliniuteqarpat pilersaaruteqarpalluunniit?

Akissut: Naalackersuisut Angallannermut Ministereqarfik suleqatigalugu suleqatigiissitamik, silaannakkut angallannermi suliassaqarfiup tiguineqarsinnaaneranut periarfissanik misissuinissamut pilersitsipput. Suliap taassuma ilaani Kalaallit Nunaata nunani tamalaani isumaqatigiissutini inissisimaffiata paasiniarneqarnissaa aallunneqarniarpoq, tamanna 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi oqaluuserisap 180-ip Inatsisartunit aalajangiiffigineqarnerata nanginneraa.

b. Nunarput timmisartunik qulaanneqartarnera nunatta karsiata

isertitsissutigisalernissaanik Naalackersuisut suliniuteqarpat? Aappiuppat taava qanoq?

Akissut: Apeqqu 3.a-mut akissut takuuk.

Apeqqu 4.

Nunani allani timmisartunik qulaavaassisarneq pillugu isumaqatigiissuteqartoqartarpa? Assersuutigalugu EU aamma Ruslandip akornanni qanormita isumaqatigiissuteqartoqarsimava?

³ ICAO Doc 9082. ICAO-imi politikkit inatsisitigut pituttuisuunngillat.

⁴ Doc 9082.

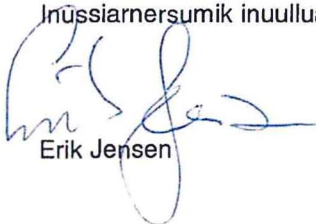
Akissut: Angallannermut, Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik imaattumik paasissutissiivoq:

"Nunani tamalaani timmisartut qulaassillutik timmisarnerannut pisinnaatitaaffiit piunasaqaatillu tunngaviusumik FN-ip nunani tamalaani inuinnarnik silaannakkut angallassinermut suleqatigiiffianni ICAO-mi aammalu Chicago-mi isumaqatigiissummi 1944-meersumi Akunnittarnernullu Isumaqatigiissummi maleruagassiuunneqarput. Nunarsuarmi nunat tamapajaamik Chicago-mi isumaqatigiissummut akuersisimallutik suleqataapput, aammalu nunat amerlanersaat Akunnittarnernut Isumaqatigiissummut akuersisimapput. Isumaqatigiisstit taakku sinaakkusiussat iluanni qilersorsimaneqanngitsumik qulaassisinnaanissamut qulakkeerisuupput.

Ruslandimut tunngatillugu nuna taanna ICAO-imut tunngaviusunik tamanik malinnittuunngilaq – EU-p Ruslandillu akornanni timmisartumik qulaassisarneq pillugu isumaqatigiisuteqartoqanngilaq, tamannalu pillugu aalajangersakkat illugiillu niueqatigiinnikkut maleruagassiuunneqarput."

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqqutitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen